

Barndomserindringer af Dagny Andersen

Det første jeg rigtigt husker fra min barndom, og som står svagt i min erindring, er at mine forældre havde en ejendom, vistnok i Volderslev, som kom på tvangsauktion i 1926-27. Jeg har nok været ca. 4 år og jeg kan huske der kom en masse mennesker, og der var et forfærdeligt virvar, min mor græd og var dybt ulykkelig, men jeg kan ikke huske, at vi flyttede eller hvorhen.

Det næste som står tydeligt for mig er vort hjem i Højbjerg. Det var også en mindre ejendom, og her kan jeg huske at min lillesøster blev født, så det var i 1929, og da var jeg 6 år.

Vi havde køer, grise og heste, og jeg kan huske at vi skulle over en å, som faktisk adskilte vore marker for at komme til naboerne i Hole Skov, hvor der var nogle drenge, vi legede med.

På dette tidspunkt var vi ni søskende, hvoraf de 3 ældste var konfirmeret, og vi glædede os altid meget til, at de kom hjem på besøg, thi det skete ikke så tit; men mor gjorde lidt ekstra ud af maden, selv om der vist ikke var meget at gøre med.

Min mor var meget slidsom og kunne få meget ud af lidt, og som børn havde vi ikke meget tøj, men vi var altid rene og hele i tøjet.

Jeg husker tydeligt, at min far med hestevogn hentede min onkel og tante i Lumby, og på samme måde foregik det, når vi skulle fint af sted; men vi børn var sjældent med, og det var en selvfølge, at vi ikke sad med til bords.

Vi havde det godt og hyggede os meget med vore forældre, især om aftenen med spil og historier. Aftenen var dengang ikke så lang, for de ældste af mine søskende, som endnu var hjemme, skulle næste morgen tidligt op og gå den lange vej til Ubberud Skole. Cykler var der dengang ikke råd til, så det var bare på med tornysteret og af sted.

En oplevelse der står meget tydeligt for mig var, da vi skulle til juletræsfest.

Kun min far var med os på denne tur, da min mor ventede sig med min lillesøster. Vi gik gennem Hovhaveskoven, og her så vi egern springe fra trætop til trætop. Det var et imponerende syn for vi gående, hvorimod juletræsfesten husker jeg ikke noget fra.

Hvor længe vi boede i Højbjerg, fornemmer jeg ikke. Mine forældre var nogle slidere, og det var vist svært at få det til at nå sammen. Jeg husker min mor fik en knude i brystet fjernet af doktor Mejlgaard fra Morud. Det foregik i køkkenet, hvor der blev kogt en stor gryde vand, og vi børn måtte naturligvis ikke være med.

Vi flyttede så til Trøstrup, hvor Elna og Ludvig stillede 2 værelser og et primitivt køkken til vores rådighed. De havde 3 børn: Keld, Villy og Ingrid, og jeg begyndte i Korup Skole, hvor jeg gik i klasse sammen med Keld.

Jeg tror ikke vi boede der så længe, for det var jo en nødløsning, og vi flyttede så til Slukefter, hvor vi fik en lejlighed hos Marius Væver.

Det har nok været svært med 6 børn, som var vant til at færdes frit, at bo i en 1. sals lejlighed, men på dette tidspunkt i 1930 eller 31 var min far begyndt at oparbejde en grusgrav på Søbakkegårds jord, hvor også min mor gav et nap med.

Fra den tid husker jeg at vi fik besøg af en morbror fra Jylland. Min mor, som havde taget toget til Odense Banegård for at hente ham, havde givet mig besked om at lave kyllingesteg, men min morbror var kommet med et tidligere tog, hvorfor jeg måtte lave maden færdig, og min morbror var meget imponeret af at en pige på 7 år kunne servere kyllingesteg, og naturligvis den bedste han nogensinde havde fået.

Det gik nu så godt for mine forældre i grusgraven, at de byggede et træhus med loftetage i Pederstrup på Hejes jord ved mosen.

Vi fik nu langt til skole, men vi havde det godt. Mor var nu med i grusgraven hver dag og vi børn gik alle i skole hver anden dag. Jeg lærte som den største og ældste af de tre yngste piger tidligt at have pligter. Jeg holdt hjemmet pænt og gjorde rent, til mor kom træt hjem, og jeg husker engang grøden var slemt brændt på, men mor tog det med stor forståelse.

Det gik fortsat godt i grusgraven, så mine forældre byggede i 1933 eller 34 et murstenshus med kælder, stue, 1.sal og loftetage ved siden det eksisterende træhus.

Lejligheden på 1. sal var altid udlejet til en familie, hvor manden arbejdede i grusgraven, men også et par af mine ældre søskende med deres familie har boet der.

Loftsetagen var et værelse ud mod mosen, som vi ældste børn havde og senere brugte, når vi som voksne kom hjem og overnattede.

I den høje kælder var der 3 værelser, hvor enlige arbejdere fra grusgraven boede, og nogle boede endda 3-4 sammen på et værelse, så der var altid liv i huset.

Der kom også flere folk i grusgraven, hvor der også var begyndt at komme maskiner, og vi havde i 1935/36 i perioder 6-7 mand på kost og logi, men trods det var mor med i grusgraven hver dag og folkene fik deres madpakker og termoflasker med kaffe, som mor bar ad markvejen til Søbakkegård og videre ud til grusgraven.

Som børn tænkte vi ikke så meget på, hvilket slidsomt liv forældrene havde. Vandet der blev pumpet op i køkkenvasken, vask i kælderen var med håndkraft og gruekedel, og der var ingen cykler, og komfur og kakelovn skulle passes. Jo, jeg er fuld af beundring og taknemmelig for, hvad mine forældre har givet os børn.

Jeg kan stadig fornemme, at mor står ved pumpen

bag køkkenvinduet, når jeg i dag kører forbi derude om sommeren.

Som børn tjente vi en ekstraskilling ved at samle kartofler på Søbakkegård i efterårsferien og fra den tid kan jeg huske, at når karlene efter middagspausen skulle i marken igen, var vi nogle heldige, der fik lov at ride på hestene.

Pengene vi tjente, satte vi hver især ind på en bankbog, og hvis det blev til flere udenfor kartoffelsæsonen, købte vi sparemærker i skolen. Det var vigtigt at spare op, for disse penge blev brugt til vores konfirmationstøj. Det var en stor dag når vi skulle til Odense og købe stadsen, og jeg kan endnu huske min flotte hvide kjole, sko og andendags-kjolen, som var todelt grøn, og en flot bordeaux farvet frakke med grå pelskant på kraven. Den havde jeg i mange år.

Vi havde også en fin konfirmationsfest, og jeg var så heldig at blive kørt i bil til kirken af min svoger.

Derefter gik de næste par uger med ungdomsfester hos hinanden, og vi var nogle der fik lov at tage drenge og piger med til festen, hvor vi dansede, og så skiltes vi faktisk fra hinanden.

Den første julegave, som jeg husker, fik jeg, medens vi boede i træhuset. Det var en sortlakeret syæske med blomstermotiv, som jeg havde de første mange år i mit ægteskab, men desværre ikke mere.

Ved mit barndomshjem (St. Pederstrupvej 29) var der en ret stor mose, som gav os børn mange glæder. Mine to ældre brødre havde lavet en tømmerflåde som var godkendt af far, og på den kunne vi

Fra venstre Martin Andersen, Verner Andersen, Henry Andersen, Svend Storm. 1930erne (Korup Lokalarkiv)

padle rundt mellem åkander og vandhøns, medens aborrer og gedder slog op omkring os, eller en dejlig sommeraften mellem vandhøns, vildænder og græshopper. Der var altid liv omkring os og al ligevel så fredeligt. Vi kendte ikke til at kede os, om vinteren kælkede vi eller løb på skøjter og så lavede vi noget, som vi kaldte at slå siv. Når isen kunne bære, gik vi ud og slog siv af med fødderne, og så blev rørene samlet og bundtet og solgt til tækkemateriale.

Jeg har aldrig haft en dukke, vi klippede påklædningsdukker og legede med stebørn. Det var utroligt som fantasien arbejdede, når vi skulle få flere familier til at fungere. Det kunne optage os i mange timer.

Min mor, der var meget hjælpsom, havde på et tidspunkt rejst i toget sammen med en dame fra Tågerud, som ikke havde et sted at føde, og mine forældre tog derfor barnet i pleje.

Erling, som drengen hed, blev vi alle så glad for, og det var en sorgens dag, især for mig, der havde passet ham så meget, da moderen efter to år hentede ham.

Vi fik kort tid efter tre andre plejebørn, hvoraf de to har været som brødre for os.

Af naboer husker jeg Peder Knudsen, som var bestyrer for Sara. Han blev senere gift med Sara's datter Kathrine.

Jens Madsen, der boede på samme side af vejen, havde på et tidspunkt mund og klovsyge i besætningen og derfor blev alle hans køer slået ned og begravet på marken. Det gjorde et stort indtryk på os børn.

Til den anden side boede Simon Rasmussen med børnene Ejnar, Inger og Gudrun.

Vi lånte altid telefonen hos dem, ligesom de altid var flinke til at tage imod en besked til os. Vi legede meget i halmen i deres lade

Hos Aksel Jensen var der to drenge Poul og Peder.

Længere inde ad Krudtgyden på højre side boede der nogle der havde en pige; Gudrun og en dreng; Harry. Dem kunne vi løbe over marken og lege med.

Martin Andersen, St. Pederstrupvej 29 med vognen fyldt med børnebørn 1944 (Korup Lokalarkiv)

Proprietær Heje på Søbakkegaard var meget sød mod os. De havde en båd liggende ved mosen og de kom ofte over og sejlede og fiskede i mosen. Jeg har også tit været oppe at lege med Ingrid og Bent. Vi følte aldrig, at de var mere end os. Dengang kunne vi gå over Hejes marker på en markvej, hvorpå man også kunne køre med hestevogn. Til jul kom Hr. og Fru Heje med en lækker julepakke til os alle.

Om vinteren gik vi i husflidsskole på Slukefter Kro, hvor Inger Hansen fra Norup ledede syholdet, og når så foråret kom, havde vi udstilling og præmiering af de bedste arbejder, og jeg har stadig en dug derfra.

På kroen gik vi også på danseskole hos Leo Dahl.

Da jeg skulle i min første plads hos "Kørom" omkring et halvt år efter min konfirmation, måtte jeg længe plage min mor, inden hun sagde ja, fordi jeg havde haft gigtfeber. Månedslønnen var dengang 40 kroner, hvoraf kun de 15 blev udbetalt. Resten fik jeg samlet efter et halvt år, hvor jeg købte mig en ny cykel.

Det var en stor dag.

Om vinteren når der ikke kunne arbejdes i grusgraven, stod far og slog sten, men når der rigtig kom sne, skulle far sammen med gårdmændene stille med et antal mænd til at skovle sne, og så var Pederstrupvej i hvert fald gangbar.

Mine forældre begyndte med almindelige harper med forskellige størrelser i trådned og fik derved forskellige størrelser i sten og grus. Det blev solgt til firmaer som Østlund og Søn og Chr. Jørgensen og andre entreprenører i Odense

Senere anskaffede min far gravemaskiner, og det stoppede først, da der ikke var mere at grave efter, og jeg vil tro, det var lige efter besættelsen.

